

Barnkonventionen

FN:s konvention om barnets rättigheter, allmänt kallad barnkonventionen, synliggör och konkretiserar det faktum att barn har egna och alldeles unika rättigheter. Den 1 januari 2020 blev konventionen lag i Sverige. **Barnkonventionens 54 artiklar** slår fast att alla barn upp till 18 år har samma rättigheter.

1 – 41 Beskriver rättigheterna

42 – 45 Beskriver hur vi ska arbeta och utföra arbetet med konventionen.

46 – 54 Beskriver hur en stat kan ansluta sig till konventionen.

Dom fyra grundprinciperna finner man under artikel: 2,3,6 och 12

Implementeringsartiklar finner man under artikel: 4 och 42

Artiklar som främst berör förskolan: 17, 19, 23, 28, 29, 30, 31

Det finns även 3 tilläggsprotokoll till konventionen och Sverige har idag skrivit under 2 av dem, inte den 3:e som innebär att barn själva har rätt att anmäla ett klagomål.

Så snart man gör något som på något sätt berör barn, ska man tänka efter vad som är bäst för det enskilda barnet. Och då är det viktigt att ta reda på vad barn själva tänker och tycker.

Barnets bästa och barns rätt till inflytande är två av grundprinciperna som genomsyrar hela Barnkonventionen. De andra två grundprinciperna handlar om att inget barn får diskrimineras och att varje barn har rätt till liv och utveckling.

Enligt Barnkonventionen är det staten som är ytterst ansvarig för att se till att barn får sina rättigheter förverkligade. Familjen har huvudansvaret för sina barn men varje stat är skyldig att stötta familjerna och underlätta för dem att ta hand om sina barn på bästa sätt. De vuxna inom förskolan har numera ett tydligt uppdrag att göra barnkonventionen verklig för varje enskilt barn. En konvention är en internationell överenskommelse, ett avtal mellan länder. Barnkonventionen är en av de sex FN-konventionerna om mänskliga rättigheter. FN granskar varje stat vart 5 år för att se att arbetet fortskrider.

I skollagen står följande, där man tar Särskild hänsyn till barnets bästa: **10 § I all utbildning och annan verksamhet enligt denna lag som rör barn ska barnets bästa vara utgångspunkt. Med barn avses varje människa under 18 år.**

Barnets inställning ska så långt det är möjligt klarläggas.

Barn ska ha möjlighet att fritt uttrycka sina åsikter i alla frågor som rör honom eller henne. Barnets åsikter ska tillmätas betydelse i förhållande till barnets ålder och mognad.

I den reviderade läroplanen för förskolan står att läsa: ***”Förskolan ska spegla de värden och rättigheter som uttrycks i FN:s konvention om barnets rättigheter*** (barnkonventionen). Förskolan ska därför utgå från vad som bedöms vara barnets bästa, att barn har rätt till delaktighet och inflytande och att barnen ska få kännedom om sina rättigheter”.

När man arbetar med barn skall man upplysa dem om att världen ser olika ut men att alla människor har rätt till mat, sömn, boende mm
Att arbeta med barns rättigheter innefattar även icke-diskriminering, något vi på Skogsviolens Förskola tar på högsta allvar och arbetar med dagligen.

Grundtankar i Barnkonventionen är att:

- Alla barn har samma rättigheter och lika värde.
- Varje barn har rätt att få sina grundläggande behov uppfyllda.
- Varje barn har rätt att få skydd mot övergrepp och utnyttjande.
- Varje barn har rätt att få uttrycka sin mening och bli respekterat.

Genom leken och kulturen ges möjlighet att främja empati och förebygga kränkningar. Här på Skogsviolens får barnet tillfälle att spegla sig i andra och få sina känslor bekräftade. Det är avgörande för att kunna utveckla förmågan att ta andras perspektiv och förstå hur ens eget beteende påverkar andra. De vuxnas uppgift är här att vara en trygg bas som kan hjälpa till vid eventuella konflikter. Likvärdigheten är viktig för oss på Skogsviolens, vilket också lyfts fram i ***skollagen: 9 § Utbildningen inom skolväsendet ska vara likvärdig inom varje skolform och inom fritidshemmet oavsett var i landet den anordnas.***

I arbetet med barn uppstår ofta situationer som innebär att de vuxna behöver agera utan alltför lång betänketid. Om det dessförinnan har samtalats kring hur man kan bemöta situationer som kan upplevas som kränkande och utmanande, har den vuxna större möjlighet att göra ett bra val. Det är viktigt att vi skapar tillitsfulla relationer genom att skapa möten med barnen, vara en lysande vuxen, vara en genuin nyfiken pedagog och ge barnen utrymme för att visa känslor.

Som vuxen på Skogsviolens är det viktigt att vara medveten om sitt förhållningssätt till barnen –och till sina kollegor. Att kunna ge varandra feedback och diskutera olika sätt att hantera situationer kräver tillit. Det krävs särskilt mod att våga prata om ens egna fördomar och vilken barnsyn vi har. En levande dialog om förhållningssätt gentemot barnen och varandra är därför nödvändig och något som vi vill ska finnas "i väggarna" på Skogsviolens.

Vi ser alltid barnet som den kompetenta individen och försöker upptäcka barnets unika förmågor. Hur vi på Skogsviolens möter barnet i sitt utforskande är avgörande för om de vågar och får utrymme att vara kompetenta. Det är viktigt att barnet vågar misslyckas, men ändå våga prova igen och här har vi som pedagog en viktig uppgift att vara närvarande för att "fånga ögonblicket" och lyfta barnet när de vågar prova igen.

Barnens bästa lyfts fram i 3 perspektiv, alla 3 måste samverka i alla sammanhang

- Barnperspektiv
- Barnets perspektiv
- Barnrättsperspektiv

Vi avslutar detta dokument med artikel 6: Varje barn har rätt att överleva och utvecklas.

Barnkonventionsanalys

Är en metod att bedöma barnets bästa med utgångspunkt i en specifik åtgärd eller frågeställning.

En prövning av vilka åtgärder som är barnets bästa för _____,
född år _____ Namn

Förskola: _____ Utredare/titel: _____

Datum: _____ Rektor: _____

BAKGRUND

Anledning till utredning? Vem har beslutat? Historik? Nulägesbeskrivning? Vad är frågeställningen? Vad har fungerat? Vad behöver fungera bättre?

KARTLÄGGNING OCH BESKRIVNING

För att kunna göra en analys och bedömning behöver information och kunskap inhämtas.

Lagstiftning och styrdokument

- Vilka rättigheter i barnkonventionen är aktuella? Vad säger dessa?
- Vilken lagstiftning är aktuell? Vad säger denna?
- Vilka styrdokument finns? Vad säger dessa? (läroplaner, skolverket, skolinsp.)
- Vad är kommunens viljeriktning och mål?

Forskning och kunskap

- Vilken forskning och kunskap finns? Vad säger denna?
- Vilka erfarenheter finns i verksamheten som kan vara till nytta i ärendet?

Barnets åsikt?

Hur har åsikterna inhämtats? Nulägesbeskrivning? Vad fungerar bra? Vad skulle kunna fungera bättre? När har det fungerat bra?

Det sociala nätverkets åsikter

Vårdnadshavare

Andra viktiga personer för barnet/eleven

Nulägesbeskrivning? Vad fungerar bra? Vad kan fungera bättre? När har det fungerat bra?

Förskolepersonalens åsikter

Nulägesbeskrivning? Vad har fungerat bra? Vad kan fungera bättre? När har det fungerat bra?

Har skolan gjort extra anpassningar? Är barnet/eleven i behov av särskilt stöd? Finns det åtgärdsprogram?

Andra aktörers åsikter i ärendet

T.ex.

BUP (Barn- och ungdomspsykiatri)

Socialtjänst

BoU (Barn- och ungdomshabilitering)

Hur ser i nuläget samverkan ut kring individen?

Andra intressen än barnets intressen (intressekonflikter?)

T.ex.

Andra barns intressen

Ekonomiska förutsättningar

Organisatoriska förutsättningar

Personal

Arbetsmiljö

ANALYS OCH PRÖVNING AV ÅTGÄRDER

Frågor som *kan* analyseras:

- Vilket och/eller vilka barn berörs?
- Vilka förslag till lösningar finns i frågan?
- Vilka problem och/eller intressekonflikter finns i ärendet?
- Hur ska andra aktörers åsikter beaktats?
- Hur påverkas barnet/barnen på kort och lång sikt?
- Om barnets bästa inte kan tillgodoses, vilka kompenserande åtgärder behöver vidtas?
- Behövs en riskanalys göras?

Bedömning och förslag till beslut (från utredaren)

Beslut (rektor)

Återkoppling till barnet

Hur, när och av vem ska återkoppling ske?

Konsekvensutvärdering

Hur och när ska utredningens beslut utvärderas? Datum? Ansvarig?

Anmälan till socialtjänsten enligt 14 kap 1 § Socialtjänstlagen Ja Nej

Vid ja, vilket datum: _____

Utredare:

Datum

Underskrift

Rektor/förskolechef/annan:

Datum

Underskrift

Barnkonsekvensanalys - prövning av barnets bästa

Enligt barnkonventionen och svensk lagstiftning enligt socialtjänstlagen, LVU (lag med särskilda bestämmelser om vård av unga), föräldrabalken, utlänningslagen, skollagen samt LSS (lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade) skall vid beslut och åtgärder som rör barn, barnets bästa beaktas.

Läs barnkonventionen i sin helhet på denna sida:

<https://www.raddabarnen.se/rad-och-kunskap/skolmaterial/barnkonventionen/hela-barnkonventionen/>